

§ 246

Svar på initiativärende om att tillskriva regeringen om lagändring från Therez Almerfors (M) med flera

KSN-2023-01762

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. **att** besvara ärendet med föredragningen i ärendet.

Sammanfattning

Therez Almerfors (M) med flera har i ett initiativärende vid kommunstyrelsens sammanträde den 31 maj 2023 (ärendets **bilaga 1**) föreslagit att Uppsala kommun ska tillskriva regeringen att det behövs en förändring i lagstiftningen avseende ekonomiskt bistånd till personer som ordnat boende via otillåten andrahandsuthyrning. Att tillskriva regeringen om att förändra lagstiftningen föreslås mot bakgrund av högsta förvaltningsdomstolens dom i mål nr 6442–22. I domen fastslår domstolen att rätten till bistånd enligt socialtjänstlagen för kostnader för andrahandshyra inte är beroende av att hyresvärden har samtyckt till andrahandsuthyrningen. Detta innebär att det saknas grund att neka en person ekonomiskt bistånd för hyreskostnad även om boendet ordnats genom otillåten andrahandsuthyrning.

Kommunstyrelsen besvarar ärendet med föredragningen i ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 30 oktober 2023.
- Bilaga 1, initiativärende att tillskriva regeringen om lagändring från Therez Almerfors (M) med flera.

Yrkanden

Therez Almerfors (M), Jonas Segersam (KD) yrkar bifall till initiativet.

Kommunstyrelsens arbetsutskott
Protokollsutdrag

Datum:
2023-11-13

Beslutsgång

Ordföranden ställer föreliggande förslag att besvara initiativet mot Therez Almerfors (M) med fleras yrkande att bifalla initiativet och finner att arbetsutskottet bifaller föreliggande förslag att besvara initiativet.

Reservationer

Therez Almerfors (M) och Jonas Segersam (KD) reserverar sig mot beslutet till förmån för egna yrkanden.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2023-10-30

Diarienummer:
KSN-2023-01762

Handläggare:
Anton Berg

Svar på initiativärende om att tillskriva regeringen om lagändring från Therez Almerfors (M) med flera

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. **att** besvara ärendet med föredragningen i ärendet.

Ärendet

Therez Almerfors (M) med flera har i ett initiativärende vid kommunstyrelsens sammanträde den 31 maj 2023 (ärendets **bilaga 1**) föreslagit att Uppsala kommun ska tillskriva regeringen att det behövs en förändring i lagstiftningen avseende ekonomiskt bistånd till personer som ordnat boende via otillåten andrahandsuthyrning. Att tillskriva regeringen om att förändra lagstiftningen föreslås mot bakgrund av högsta förvaltningsdomstolens dom i mål nr 6442–22. I domen fastslår domstolen att rätten till bistånd enligt socialtjänstlagen för kostnader för andrahandshyra inte är beroende av att hyresvärden har samtyckt till andrahandsuthyrningen. Detta innebär att det saknas grund att neka en person ekonomiskt bistånd för hyreskostnad även om boendet ordnats genom otillåten andrahandsuthyrning.

Kommunstyrelsen besvarar ärendet med föredragningen i ärendet.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret i dialog med arbetsmarknadsförvaltningen.

Föredragning

Högsta förvaltningsdomstolen har i en dom från maj 2023 (mål 6442–22) avgjort att ett olovligt andrahandskontrakt inte ensamt är skäl att neka en person ekonomiskt bistånd för boendekostnad. Det innebär att en kommun inte kan neka en person ekonomiskt bistånd för boendekostnad enbart för att personen bor med ett olovligt andrahandskontrakt, förutsatt att boendekostnaden kan bedömas vara skälig.

Arbetsmarknadsnämnden uppdrog i augusti 2019 (2019-08-26, § 78) åt arbetsmarknadsförvaltningen att genomföra ett antal åtgärder i syfte att eliminera nämndens utbetalningar till otillåten andrahandsuthyrning och motverka dubbla utbetalningar. Parallellt med arbetsmarknadsförvaltningens arbete har nämnden och förvaltningen bevakat utvecklingen av rättspraxis och arbetat för att frågan ska prövas. I olika kontakter med företrädare för regeringen och olika departement har även kommunstyrelsen och kommunledningskontoret påtalat vikten av att frågan ska prövas. Detta mot bakgrund av att rättsläget kring möjligheterna att neka ekonomiskt bistånd för boendekostnader vid olovlig andrahandsuthyrning varit oklart fram till Högsta förvaltningsdomstolens dom.

Sveriges kommuner och regioner (SKR) skriver i en kommentar till Högsta förvaltningsdomstolens dom att frågan om ekonomiskt bistånd vid otillåten andrahandsuthyrning trots domen är fortsatt aktuell. Detta genom att *Utredningen om ökade möjligheter och drivkrafter i försörjningsstödet* fått i uppdrag att titta på frågan inom ramen för sitt uppdrag att ta fram förslag på åtgärder för att öka drivkrafter och möjligheter till egen försörjning för personer som får försörjningsstöd. I det kommittédirektiv för utredningen som regeringen fastställde i juli 2022 (dir. 2022:124) fastslås bland annat att utredningen ska belysa hur socialtjänsten arbetar idag och bedöma om det finns behov av att ställa krav på att bistånd endast kan lämnas för hyreskostnader vid vissa typer av kontrakt. I direktiven har regeringen särskilt pekat på att utredaren ska bedöma om det finns behov av att kunna ställa sådana krav och att utredaren vid behov ska lämna nödvändiga författningsförslag kring denna möjlighet.

Den statliga utredningen ska presentera sitt betänkande den 1 december 2024 och berörda förvaltningar bevakar utredningens arbete och eventuella kommande författningsförslag. Om en bedömning görs att en skrivning till utredningen eller regeringen behövs för att understryka vikten av behovet av en förändring i lagstiftningen kommer en sådan skrivelse att tas fram.

Ekonomiska konsekvenser

Att tillskriva regeringen medför inga ekonomiska konsekvenser.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 30 oktober 2023.
- Bilaga 1, initiativärende att tillskriva regeringen om lagändring från Therez Almerfors (M) med flera.

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson

Ingela Hagström

Stadsdirektör

Bitr. stadsdirektör och
utvecklingsdirektör

Initiativ att tillskriva regeringen om lagändring

Den Högsta Förvaltningsdomstolen dom i mål nr 6442–22 innebär att det inte är tillåtet att stoppa bidrag till personer med svarta hyreskontrakt. Uppsala kommun betalar idag inte ut bistånd till den som har ett otillåtet hyreskontrakt och undviker därmed att finansiera brottslig verksamhet hos den som hyr ut lägenheter svart. Uppsalaborna ska kunna bo säkert och tryggt och kommunen ska inte finansiera kriminell verksamhet och låta skattepengar åka ner i fickorna på kriminella uthyrare.

På grund av domen kan kommunen inte längre fortsätta göra detta. Det riskerar att försämra kommunens brottsbekämpande arbete. Därför bör Uppsala kommun initiera en skrivelse till regeringen och ansvarig minister för att få till en ändring av lagstiftningen. Kommunerna behöver alla verktyg för att sätta tryggheten främst.

Med anledning av ovanstående yrkar vi:

att Uppsala kommun tillskriver regeringen att det behövs en förändring i lagstiftningen med anledning av högsta förvaltningsdomstolens dom i mål nr 6442–22 i linje med föredragningen i initiativärendet.

Therez Almerfors (M)

Sofia Andersson (M)

Ehsan Nasari (C)

Jonas Segersam (KD)

Jennie Claesson (L)

2023-05-23

